

De Seldjoekse boogschutters

In een van de vroegste voorbeelden van islamitische boekverlichting wordt het sterrenbeeld Boogschutter voorgesteld als een centaur die een pijl afschiet met een boog zoals die werd gebruikt door Seldjoekse Turken - islamitische krijgers. Die vanuit Centraal-Azië Perzië binnendrongen om daar in de 11de eeuw in korte tijd een machtig rijk te vestigen.

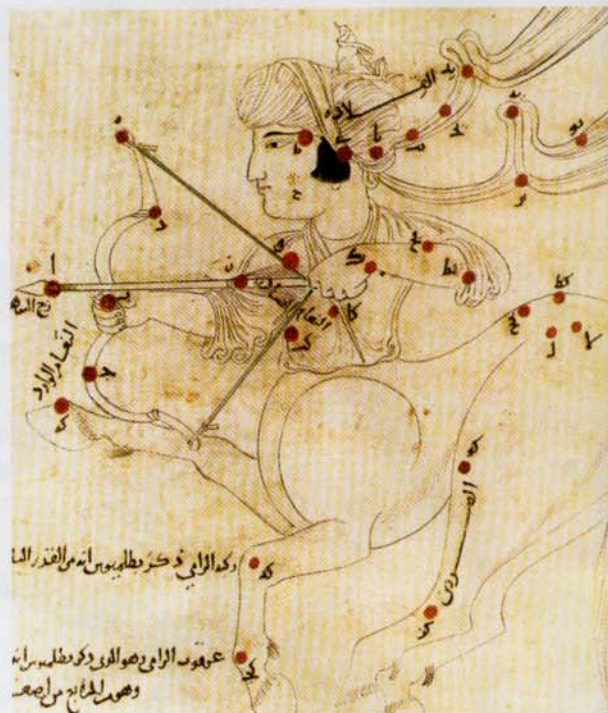
Astronomische afbeeldingen als deze waren zowel gebaseerd op klassieke Griekse teksten als op de in de praktijk opgedane kennis van Arabische bedoeïen, die geloofden dat de sterren door Allah aan het firmament waren geplaatst om hen te gidsen op hun nachtelijke tochten door de woestijn.

Seldjoekse ruiter

Ongehinderd door een wapenuitrusting en met slechts een licht houten schild was deze Seldjoekse ruiter zo wendbaar dat hij op het slagveld zowel vijandelijke infanterie als cavalerie te snel af was. Vanaf hun vroegste jeugd opgevoed met paarden, hadden de Seldjoeken een hechte band met hun kleine, pezige pony's, die op bevel razend snel halt hielden, draaien of van richting veranderden. De zijden overjas van deze ruiters, ingesneden van af het middel en gedragen over een vilten broek, gaven hen in het zadel een optimale bewegingsvrijheid. Hun voornaamste wapen was een korte boog, maar voor het gevecht van man tegen man beschikten ze ook over een tweesnijdend zwaard en over een van een ijzeren kop voorziene strijdnokts.

De dodelijk bereden boogschutter

Wat betreft hun vaardigheid met hun voornaamste wapen, de pijl en boog, sloten de Seldjoeken aan bij de Centraal-Aziatische traditie die al meer dan 1000 jaar oud was. Een van hun

favoriete tactieken, een gefingeerde terugtocht waarbij de ruiter, omgekeerd in het zadel gezeten, de vijand onder vuur nam, werd reeds door de Parthen gebruikt in hun strijd tegen Alexander de Grote. Deze en andere manoeuvres, waarvan er hier enkele worden geïllustreerd, werden door de turken al van kindsbeen af geoefend.

Sneller schieten dan men kan geloven

De precisie en de snelheid waarmee de Seldjoekse Turken hun pijlen afschoten was zeer opmerkelijk. Temeer daar ze dat vaak in volle galop deden, of zelfs hangend onder de nek van hun paard ter bescherming tegen vijandelijke projectielen. Een Kruisvaarder die op het slagveld oog in oog met hen had gestaan, verklaarde dat ze "sneller schieten dan men kan geloven", terwijl een Arabische reiziger een staaltje van scherpschietkunst had gezien, waarbij een van hun aanvoerders al galopperend een overvliegende gans had doodgeschoten. Bij een gevecht op afstand waren de Seldjoeken zeker niet altijd onoverwinnelijk. Hun gevaarlijkste vijand was dan de regen, daar een natte boogpees hun wapens onbruikbaar konden maken.

TEKST EN ILLUSTRATIES KOMEN UIT LICHT IN HET OOSTEN, TIME-LIFE WERELDGESCHIEDENIS 1000 - 1100

